

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / HELLENIC REPUBLIC
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
HELLENIC COMPETITION COMMISSION

Καθορισμός Τιμών Μεταπώλησης

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Τι είναι ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης;	3
2. Πώς αντιμετωπίζεται ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης στο δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού;	3
3. Γιατί απαγορεύεται ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης;	4
4. Ποιες συμπεριφορές συνιστούν απαγορευμένο καθορισμό τιμών μεταπώλησης;	5
5. Πώς αξιολογείται ο καθορισμός προτεινόμενης/ενδεικτικής ή μέγιστης τιμής μεταπώλησης;	7
6. Χρήση μηχανισμών παρακολούθησης	8
7. Μπορούν οι πρακτικές καθορισμού τιμών μεταπώλησης να εξαιρεθούν από την απαγόρευση;	9
8. Τι συνέπειες επιφέρει η παράβαση της απαγόρευσης του καθορισμού τιμών μεταπώλησης;	9
9. Πώς μπορώ να αποφύγω την παράβαση;	10
10. Πώς μπορώ να επικοινωνήσω με την Επιτροπή Ανταγωνισμού;	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΛΙΣΤΑ ΟΡΘΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	12
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΑ	14

Ο παρών οδηγός έχει δημιουργηθεί για ενημερωτικούς σκοπούς και δεν υποκαθιστά την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία, η οποία υπερισχύει.

Σκοπός της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την έκδοση αυτού του οδηγού είναι να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τι σημαίνει καθορισμός τιμών μεταπώλησης, τότε και γιατί απαγορεύεται και να τις ενθαρρύνει να αξιολογούν τη συμπεριφορά τους. Η κάθε συμπεριφορά δεν θα πρέπει να αξιολογείται μηχανικά, αλλά υπό το πρίσμα των πραγματικών δεδομένων κάθε περίπτωσης.

1 Τι είναι ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης;

Ο **καθορισμός τιμών μεταπώλησης** είναι μία επιχειρηματική συμπεριφορά (συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική) με την οποία **ένας προμηθευτής** περιορίζει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο τη δυνατότητα του **αγοραστή / μεταπωλητή του** να καθορίζει ανεξάρτητα την τιμή μεταπώλησης των προϊόντων με τα οποία τον προμηθεύει και τον οδηγεί στη μεταπώληση των προϊόντων αυτών σε συγκεκριμένη ή ελάχιστη τιμή.

Η συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και μεταπωλητή μπορεί να είναι ρητή (π.χ. μέσω συμβατικού όρου) ή μπορεί να συνάγεται όταν η μονομερής πολιτική του προμηθευτή έχει τη – ρητή ή σιωπηρή - συναίνεση του μεταπωλητή.

2 Πώς αντιμετωπίζεται ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης στο δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού;

Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης παραβιάζει το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο περί ελεύθερου ανταγωνισμού (άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 και άρθρο 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και θεωρείται **ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού** (άρθρο 4 στοιχ. α΄ Κανονισμού (ΕΕ) 2022/720).

Η απαγόρευση καθορισμού τιμών μεταπώλησης καταλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ:

- ♦ προμηθευτή προϊόντος ή υπηρεσίας με παντός είδους διανομείς, χονδρεμπόρους και λιανοπωλητές,
- ♦ επιγραμμικών πλατφορμών/ marketplaces και πωλητών που χρησιμοποιούν αυτές τις υπηρεσίες για την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών,
- ♦ δικαιοπαρόχου (franchisor) με δικαιοδόχους (franchisees) στο πλαίσιο συμβάσεων δικαιόχρησης (franchise).¹

Η απαγόρευση δεν καταλαμβάνει τον καθορισμό από τον προμηθευτή συγκεκριμένης τιμής πώλησης προϊόντων στο πλαίσιο συμφωνίας εμπορικής αντιπροσωπείας.

- ♦ Για να υπάρχει σχέση εμπορικής αντιπροσωπείας, ο αντιπρόσωπος δεν πρέπει να αναλαμβάνει επιχειρηματικό κίνδυνο (π.χ. δεν αγοράζει και δεν αποθηκεύει προϊόντα). Στην περίπτωση αυτή, κατά κανόνα ο προμηθευτής (και όχι ο αντιπρόσωπος) θέτει την τιμή πώλησης του προϊόντος.
- ♦ Αν ο αντιπρόσωπος αναλαμβάνει επιχειρηματικό κίνδυνο, τότε θεωρείται μεταπωλητής έστω και αν η σύμβαση φέρει τον τίτλο «αντιπροσωπεία». Στην περίπτωση αυτή, ο «αντιπρόσωπος» πρέπει να παραμείνει ελεύθερος να καθορίζει τις τιμές πώλησης του προϊόντος.

¹ Βλ. το φυλλάδιο της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με τα ειδικότερα ζητήματα προστασίας ελεύθερου ανταγωνισμού που ανακύπτουν στο πλαίσιο συμβάσεων δικαιόχρησης.

Γιατί απαγορεύεται ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης;

Γιατί πλήττει τον ανταγωνισμό:

- ♦ μεταξύ διαφορετικών μεταπωλητών του ίδιου σήματος (ενδοσηματικός ανταγωνισμός), και
- ♦ μεταξύ διαφορετικών προμηθευτών (διασηματικός ανταγωνισμός)

Συγκεκριμένα ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης, μεταξύ άλλων, μπορεί :

- ♦ **να διευκολύνει το συντονισμό μεταξύ των προμηθευτών** ενισχύοντας τη διαφάνεια των τιμών στην αγορά, κυρίως όταν οι προμηθευτές σχηματίζουν κλειστό ολιγοπώλιο και σημαντικό μερίδιο της αγοράς καλύπτεται από συμφωνίες καθορισμού τιμών μεταπώλησης,
- ♦ **να διευκολύνει το συντονισμό μεταξύ μεταπωλητών**, ιδίως όταν υπάρχουν ισχυροί ή καλά οργανωμένοι μεταπωλητές οι οποίοι είναι σε θέση να εξαναγκάσουν ή να πείσουν έναν ή περισσότερους προμηθευτές να καθορίσουν τις τιμές μεταπώλησής τους πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, να τους βοηθήσουν να επιτύχουν ή να σταθεροποιήσουν μια αθέμιτη ισορροπία,
- ♦ **να εξασθενήσει τον ανταγωνισμό μεταξύ προμηθευτών και μεταξύ μεταπωλητών** ιδίως όταν χρησιμοποιούν τους ίδιους διανομείς για τη διανομή των προϊόντων τους,
- ♦ **να εμποδίσει την καινοτομία** διότι, με την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού ως προς τις τιμές μεταξύ των μεταπωλητών, μπορεί να αποτρέψει ή να εμποδίσει την είσοδο και επέκταση νέων ή αποδοτικότερων συστημάτων διανομής, περιορίζοντας έτσι την καινοτομία σε επίπεδο διανομής,
- ♦ **να εμποδίσει την είσοδο άλλων σημάτων**, διότι μπορεί να αποκλείσει μικρότερους ανταγωνιστές/προμηθευτές εάν τα αυξημένα περιθώρια κέρδους που μπορεί να προσφέρει ο προμηθευτής που επιβάλλει τιμές μεταπώλησης στους μεταπωλητές του ευνοούν το συγκεκριμένο σήμα έναντι ανταγωνιστικών σημάτων.

Τα παραπάνω έχουν άμεσες αρνητικές συνέπειες για τους καταναλωτές οδηγώντας σε μειωμένο ανταγωνισμό, ομοιόμορφες, υψηλότερες τιμές στην αγορά και περιορισμό των επιλογών τους.

Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης θεωρείται ιδιαίτερα σοβαρός περιορισμός του ανταγωνισμού.

4 Ποιες συμπεριφορές συνιστούν απαγορευμένο καθορισμό τιμών μεταπώλησης;

Παραδείγματα συμπεριφορών που δύνανται να θεωρηθούν **καθορισμός τιμών μεταπώλησης** και απαγορεύονται παρατίθενται κατωτέρω. Η λίστα είναι ενδεικτική και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, συμπεριφορές που έχουν κριθεί παραβατικές στο πλαίσιο αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων εθνικών αρχών ανταγωνισμού.

Παραδείγματα πρακτικών που θεωρούνται καθορισμός τιμών μεταπώλησης

- ◆ Καθορισμός, από τον προμηθευτή, συγκεκριμένης ή ελάχιστης τιμής μεταπώλησης.
- ◆ Επιβολή στον αγοραστή της υποχρέωσης να καθορίζει την τιμή μεταπώλησης **εντός ορισμένου εύρους τιμών**.
- ◆ Καθορισμός, από τον προμηθευτή, του **περιθωρίου κέρδους** για τον μεταπωλητή.
- ◆ Καθορισμός, από τον προμηθευτή, **συγκεκριμένου επιπέδου ή ανώτατου ορίου εκπτώσεων** που μπορεί να χορηγήσει ο μεταπωλητής σε σχέση με μία τιμή αναφοράς.
- ◆ Εξάρτηση της χορήγησης εκπτώσεων ή της επιστροφής των δαπανών προώθησης (marketing) ή σύνδεση άλλων εμπορικών όρων εκ μέρους του προμηθευτή από την τήρηση συγκεκριμένου επιπέδου τιμών. Γενικότερα, η παροχή οικονομικών κινήτρων στον μεταπωλητή προκειμένου να συμμορφωθεί με συγκεκριμένες τιμές μεταπώλησης μπορεί να εξομοιωθεί με συμφωνία καθορισμού τιμών μεταπώλησης.
- ◆ **Σύνδεση της τιμής μεταπώλησης με τις τιμές τρίτων**, όπως των ανταγωνιστών (του προμηθευτή ή του μεταπωλητή). Στην κατηγορία αυτή ανήκουν π.χ. οι περιπτώσεις όπου:
 - Ο μεταπωλητής υποχρεούται να συμμορφωθεί με δημοσιευμένους τιμοκαταλόγους,
 - ο μεταπωλητής υποχρεούται να μην τιμολογήσει σε επίπεδα κατώτερα των τιμών που ισχύουν στην αγορά,
 - ο μεταπωλητής υποχρεούται να εφαρμόζει τιμές που έχουν σταθερή διαφορά από τις τιμές ανταγωνιστικών προϊόντων,
- ◆ Καθορισμός, από τον προμηθευτή, πολιτικής ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν π.χ. οι περιπτώσεις όπου ο προμηθευτής:
 - απαγορεύει στον μεταπωλητή να διαφημίζει τιμές που κυμαίνονται κάτω από ένα ορισμένο ποσό καθορισμένο από τον προμηθευτή, ή
 - απαγορεύει στον μεταπωλητή να περιλαμβάνει στις διαφημιστικές καμπάνιες του συγκρίσεις τιμών («πριν» και «μετά») ή υπόσχεση εκπτώσεων

Παρότι η πολιτική αυτή αφήνει κατ' αρχάς τον μεταπωλητή ελεύθερο να πωλεί σε τιμή χαμηλότερη από τη διαφημιζόμενη τιμή, λειτουργεί ως αντικίνητρο για τον καθορισμό χαμηλότερης τιμής πώλησης από τον μεταπωλητή, και άρα ως έμμεσος καθορισμός τιμών μεταπώλησης, διότι περιορίζει την ικανότητά του να ενημερώνει τους δυνητικούς πελάτες σχετικά με τις διαθέσιμες εκπτώσεις.

- ◆ **Επιβολή μηχανισμού απειλών και κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του μεταπωλητή.** Ο προμηθευτής εφαρμόζει μηχανισμό απειλών, εκφοβισμών, προειδοποιήσεων, οχλήσεων ή έμμεσων πιέσεων, επιβολής κυρώσεων, σε συνάρτηση με την τήρηση ενός συγκεκριμένου επιπέδου τιμών ή για αποκλίσεις από τις «αναμενόμενες» τιμές ή για αποκλίσεις από έναν «ενδεικτικό» τιμοκατάλογο. Τα μέτρα αυτά μπορούν να συνδεθούν με:
 - την αφαίρεση/διακοπή οικονομικών κινήτρων ή εκπτώσεων ή την επιβολή οικονομικών κυρώσεων στον μεταπωλητή,
 - την απαγόρευση στον μεταπωλητή να αναφέρει ότι είναι εξουσιοδοτημένος διανομέας ή να χρησιμοποιεί το σήμα του προμηθευτή,
 - την καθυστέρηση ή αναστολή εκτέλεσης παραγγελιών, ή/και
 - την καταγγελία της σύμβασης διανομής.
- ◆ **Ο προμηθευτής απαιτεί από το διανομέα την αναπροσαρμογή ή «διόρθωση» των τιμών του σύμφωνα με τον κατάλογο προτεινόμενων τιμών μεταπώλησης** Ο διανομέας συμμορφώνεται έμπρακτα αναπροσαρμόζοντας αμέσως τις τιμές του Από την έμπρακτη συμμόρφωση του διανομέα συνάγεται η ύπαρξη σιωπηρής συναίνεσής του.
- ◆ **Η υποχρέωση του μεταπωλητή να συμμορφώνεται στις τιμές μεταπώλησης που του υποδεικνύει ο προμηθευτής προκύπτει από γενικό όρο σε πρότυπη σύμβαση στην οποία ο μεταπωλητής προσχωρεί.** Από την προσχώρηση στη σύμβαση συνάγεται η συμφωνία μεταξύ των μερών για τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης.

5 Πώς αξιολογείται ο καθορισμός προτεινόμενης/ενδεικτικής ή μέγιστης τιμής μεταπώλησης;

Δεν είναι προβληματικός καταρχήν ο καθορισμός, από τον προμηθευτή, προτεινόμενης/ενδεικτικής ή μέγιστης τιμής μεταπώλησης.

Ωστόσο, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον τρόπο εφαρμογής μιας τέτοιας πρακτικής.

Σχετικά παραδείγματα:

- ♦ Η προτεινόμενη/ενδεικτική ή μέγιστη τιμή μεταπώλησης είναι πολύ χαμηλή ώστε, τελικά, να ισοδυναμεί με ελάχιστη/προκαθορισμένη τιμή μεταπώλησης.
- ♦ Η προτεινόμενη/ενδεικτική ή μέγιστη τιμή συνδυάζεται με έμμεσους τρόπους ή μέτρα (π.χ. απειλή ή επιβολή κυρώσεων, εκπτώσεις και άλλα χρηματικά κίνητρα), με αποτέλεσμα οι προτεινόμενες ή ανώτατες τιμές να λειτουργούν στην πράξη ως καθορισμένες τιμές μεταπώλησης. Για παράδειγμα, ο προμηθευτής επιστρέφει τις δαπάνες προώθησης προϊόντος που επωμίστηκε ο αγοραστής, υπό τον όρο ότι ο αγοραστής δεν θα αποκλίνει από τη μέγιστη τιμή μεταπώλησης ή απειλεί να μειώσει τις προμήθειες προς το διανομέα σε περίπτωση απόκλισης του τελευταίου από τον ενδεικτικό τιμοκατάλογο.
- ♦ Η μέγιστη τιμή μεταπώλησης συνδυάζεται με απαγόρευση παροχής προωθητικών εκπτώσεων. Ο συνδυασμός αυτός δημιουργεί ένα εύρος τιμών στις οποίες υποχρεούται να θέσει τις τιμές του ο μεταπωλητής.
- ♦ Ο προμηθευτής έχει σημαντική ισχύ στην αγορά, με αποτέλεσμα οι μεταπωλητές να εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τις προτεινόμενες τιμές γιατί το θεωρούν δύσκολο να αποκλίνουν.²

² Γενικότερα, αν το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή ή του μεταπωλητή υπερβαίνει το 30%, θα πρέπει να αξιολογηθεί αν η εφαρμογή προτεινόμενων/ενδεικτικών ή μέγιστων τιμών λειτουργεί ως σημείο εστίασης για τους μεταπωλητές ή διευκολύνει την οριζόντια συμφωνία μεταξύ των προμηθευτών.

Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης με τους παραπάνω τρόπους συχνά συνοδεύεται από μηχανισμούς παρακολούθησης και αναφοράς που διευκολύνουν τον εντοπισμό των μεταπωλητών που αποκλίνουν.

Παραδείγματα μηχανισμών παρακολούθησης

- ♦ Ο προμηθευτής επιβάλλει στους μεταπωλητές την υποχρέωση να αναφέρουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που αποκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών.
- ♦ Χρήση κοινού πληροφοριακού συστήματος στο οποίο οι μεταπωλητές υποχρεούνται να καταχωρούν τις πωλήσεις τους και την τελική τιμή πώλησης.
- ♦ Χρήση τρίτης εταιρείας που αναλαμβάνει να κάνει δοκιμαστικές αγορές (ghost / mystery shopping) στο δίκτυο μεταπωλητών.
- ♦ Χρήση ειδικού λογισμικού που δίνει στους προμηθευτές τη δυνατότητα να παρακολουθούν αποτελεσματικά τις τιμές μεταπώλησης εντός του δικτύου τους και, αντίστοιχα, στους μεταπωλητές τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις τιμές των ανταγωνιστών τους.

Η χρήση μηχανισμών παρακολούθησης και αναφοράς τιμών καθαυτή δεν συνιστά καθορισμό τιμών μεταπώλησης. Αυτό που αποτελεί παράβαση είναι η επιβολή τιμών μεταπώλησης (με τους τρόπους που αναφέρονται ανωτέρω, βλ. Ερώτηση 4) βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται με τη χρήση των ανωτέρω μηχανισμών. Επίσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στην πιθανότητα οι εν λόγω μηχανισμοί να αυξάνουν τη διαφάνεια στην αγορά και εν τέλει να διευκολύνουν τον οριζόντιο καθορισμό τιμών μεταξύ μεταπωλητών.

Παράδειγμα:

Οι λιανοπωλητές του προμηθευτή Χ χρησιμοποιούν λογισμικό “spider” για να παρακολουθούν τις τιμές που θέτουν οι ανταγωνιστές τους στα ηλεκτρονικά τους καταστήματα. Το λογισμικό παρακολουθεί τις τιμές στο διαδίκτυο και, αν εντοπίσει χαμηλότερες τιμές, αναπροσαρμόζει την τιμή αυτόματα ώστε να αντιστοιχεί στη χαμηλότερη τιμή που είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο, χωρίς απαραίτητα να το γνωρίζει ο ίδιος ο χρήστης του λογισμικού. Ο Χ ανησυχεί ότι η χρήση του λογισμικού “spider” οδηγεί σε απότομη μείωση των τιμών του προϊόντος του σε ολόκληρο το δίκτυο και, κατά συνέπεια, της κερδοφορίας του. Επικοινωνεί με τους λιανοπωλητές που χρεώνουν τις χαμηλότερες τιμές, ζητώντας τους να αναπροσαρμόσουν (αυξήσουν) τις τιμές στα ηλεκτρονικά τους καταστήματα. Οι τελευταίοι συμμορφώνονται. Λόγω της χρήσης του λογισμικού “spider”, η συμμόρφωση κάποιων λιανοπωλητών αρκεί για να ενεργήσει πολλαπλασιαστικά οδηγώντας συνολικά σε αύξηση των τιμών σε όλο το επιγραμμικό δίκτυο διανομής του Χ.

7 Μπορούν οι πρακτικές καθορισμού τιμών μεταπώλησης να εξαιρεθούν από την απαγόρευση;

Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, πρακτικές καθορισμού τιμών μεταπώλησης θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν εφόσον οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις τεκμηριώσουν με συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία ότι οι ακολουθούμενες πρακτικές συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της καινοτομίας, εφόσον δίκαιο τμήμα του οφέλους που προκύπτει μετακυλιέται στους καταναλωτές, οι πρακτικές δεν επιβάλλουν στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών και δεν παρόνουν τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού.

Ωστόσο, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ουδέποτε έχει αποδεχτεί επιχειρήματα περί βελτίωσης της αποτελεσματικότητας για τη δικαιολόγηση πρακτικών καθορισμού τιμών μεταπώλησης.

Επιπλέον, τα ακόλουθα επιχειρήματα **δεν δικαιολογούν** την πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης ούτε απαλλάσσουν τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις:

- ♦ Η συμβατική ρήτρα καθορισμού τιμών μεταπώλησης μεταξύ προμηθευτή και μεταπωλητή δεν εφαρμόστηκε ποτέ στην πράξη.
- ♦ Ο προμηθευτής ανταποκρίνεται σε πιέσεις ή παράπονα σημαντικών μεταπωλητών-πελατών του που διαμαρτύρονται για τις χαμηλές τιμές στο δίκτυο του προμηθευτή.
- ♦ Ο μεταπωλητής συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις του προμηθευτή λόγω φόβου διακοπής των μεταξύ τους εμπορικών σχέσεων.
- ♦ Ο προμηθευτής ή/και ο μεταπωλητής έχουν χαμηλά μερίδια αγοράς.

8 Τι συνέπειες επιφέρει η παράβαση της απαγόρευσης του καθορισμού τιμών μεταπώλησης;

Σε περίπτωση υποψίας ύπαρξης συμφωνίας καθορισμού τιμών μεταπώλησης, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, μπορεί να εκκινήσει σχετική έρευνα είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώσει παράβαση, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις (ιδίως ο προμηθευτής) απειλούνται με:

- ♦ **Πρόστιμο** από τη Επιτροπή Ανταγωνισμού, το οποίο μπορεί να ανέλθει σε ποσοστό **10% του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών τους** (άρθρο 25 παρ. 1 και 25B παρ. 1 του ν. 3959/2011).
- ♦ **Ποινικές κυρώσεις** για τα υπεύθυνα φυσικά πρόσωπα και συγκεκριμένα χρηματική ποινή από 15.000 € έως 150.000 € (άρθρο 44 παρ. 1 εδ. α' του ν. 3959/2011).

Για την παράβαση ευθύνονται όσες επιχειρήσεις εμπλέκονται στη συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική που περιλαμβάνει καθορισμό τιμών μεταπώλησης – δηλαδή καταρχήν **τόσο ο προμηθευτής όσο και ο μεταπωλητής**.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν απαγορευμένες συμφωνίες καθορισμού τιμών μεταπώλησης είναι εκτεθειμένες σε αγωγές αποζημίωσης ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέστη ζημία από την παραβατική συμπεριφορά (συμπεριλαμβανομένων και των μεταπωλητών, που ενδέχεται να θεωρηθούν το συμβατικώς ασθενέστερο και ζημιωθέν μέρος).

9 Πώς μπορώ να αποφύγω την παράβαση;

Κατωτέρω μπορείς να βρεις μια λίστα ορθών πρακτικών (DOs and DON'Ts) για την αποφυγή απαγορευμένου καθορισμού τιμών μεταπώλησης.

α. Αν είσαι προμηθευτής

1. Εξέτασε προσεκτικά την τιμολογιακή, εκπτώτικη και εμπορική πολιτική σου, διασφαλίζοντας ότι δεν επιβάλλεις, άμεσα ή έμμεσα, τιμές μεταπώλησης στα μέλη του δικτύου διανομής σου.

2. Απόφυγε πρακτικές που μπορούν να εκληφθούν ως πίεση για αύξηση ή διατήρηση προκαθορισμένων τιμών, όπως η απειλή διακοπής συνεργασίας.

3. Οι συστάσεις τιμών πρέπει να παραμένουν αποκλειστικά ενδεικτικές και να μην συνοδεύονται από κίνητρα ή κυρώσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε υποχρεωτική εφαρμογή τους.

β. Αν είσαι μεταπωλητής

1. Εξέτασε αν η συνεργασία σου με προμηθευτές περιλαμβάνει όρους ή πρακτικές που περιορίζουν την ελευθερία σου να διαμορφώνεις ανεξάρτητα τις τιμές μεταπώλησης.

2. Απόφυγε τη συμμόρφωση σε οποιεσδήποτε υποδείξεις ή πιέσεις του προμηθευτή σχετικά με τις τιμές τους πέραν μιας πραγματικά μη δεσμευτικής σύστασης. Αν δέχεσαι πιέσεις, ενημέρωσε τον προμηθευτή σου ότι η επιβολή συγκεκριμένης ή ελάχιστης τιμής μεταπώλησης είναι αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά και απαγορεύεται.

3. Κάθε περιστατικό κατά το οποίο προμηθευτής ζητά την εφαρμογή συγκεκριμένης τιμής πρέπει να καταγράφεται εσωτερικά και να γνωστοποιείται άμεσα στον αρμόδιο συμμόρφωσης ή νομικό σύμβουλο.

Ενημέρωσε την Επιτροπή Ανταγωνισμού, ακόμα και ανώνυμα.

Πώς μπορώ να επικοινωνήσω με την Επιτροπή Ανταγωνισμού;

Μπορείς να ενημερώσεις την Επιτροπή Ανταγωνισμού για πιθανό απαγορευμένο καθορισμό τιμών μεταπώλησης με τους ακόλουθους τρόπους:

- ♦ Επώνυμη αναφορά στην ηλεκτρονική διεύθυνση protokolo@epant.gr ή στην ψηφιακή πλατφόρμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού <https://www.epant.gr/digital/aitimata.html> (είσοδος με κωδικούς taxisnet).
- ♦ Συμπλήρωση εντύπου καταγγελίας και υποβολή του στην ηλεκτρονική διεύθυνση protokolo@epant.gr ή στην ψηφιακή πλατφόρμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού <https://www.epant.gr/digital/aitimata.html> (είσοδος με κωδικούς taxisnet).
- ♦ Αν επιθυμείς να διατηρήσεις την ανωνυμία σου, μπορείς να παράσχεις ανώνυμα πληροφορίες μέσω της απόλυτα ασφαλούς ψηφιακής πλατφόρμας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, την οποία θα βρεις εδώ: <https://www.epant.gr/whistleblowing>.

www.epant.gr/whistleblowing

Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών για Πολίτες & Επιχειρήσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΛΙΣΤΑ ΟΡΘΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Λίστα ορθών πρακτικών για προμηθευτές

DOs

Τι επιτρέπεται / Τι πρέπει να κάνετε

- ♦ Παρέχετε ενδεικτικές (μη δεσμευτικές) τιμές μεταπώλησης, εφόσον είναι πραγματικά προαιρετικές.
- ♦ Διασφαλίζετε ότι οι μεταπωλητές είναι ελεύθεροι να καθορίζουν τις δικές τους τιμές μεταπώλησης.
- ♦ Αγνοείτε παράπονα πελατών που σας ζητούν να παρέμβετε για τις χαμηλές τιμές άλλου μεταπωλητή — ξεκαθαρίστε ότι όλοι καθορίζουν μόνοι τους τις τιμές.
- ♦ Εφαρμόζετε εσωτερικές οδηγίες ώστε το προσωπικό πωλήσεων να μην κάνει σχόλια/υποδείξεις για τις τιμές μεταπώλησης.
- ♦ Τεκμηριώνετε ότι οποιαδήποτε επικοινωνία για τιμές περιορίζεται σε μη δεσμευτικές συστάσεις.

DON'Ts

Τι να αποφεύγετε

- ♦ Μην επιβάλλετε, άμεσα ή έμμεσα, ελάχιστες, σταθερές ή μέγιστες εκπτώσεις στις τιμές μεταπώλησης.
- ♦ Μην ασκείτε οποιαδήποτε πίεση για αύξηση τιμών (π.χ. απειλή διακοπής συνεργασίας, καθυστερήσεις παραδόσεων, λιγότερο ευνοϊκοί όροι). Ακόμα και οι συνεχείς οχλήσεις και υπενθυμίσεις μπορεί να εκληφθούν ως πίεση.
- ♦ Μην ικανοποιείτε αιτήματα πελατών για παρεμβάσεις σε τιμές άλλου μεταπωλητή.
- ♦ Μην παραπέμπετε μεταπωλητή σας στις τιμές άλλων μελών του δικτύου σας με τρόπο που υπονοεί ότι πρέπει να ευθυγραμμιστεί με αυτές.
- ♦ Μην προσφέρετε ανταμοιβές (π.χ. επιπλέον εκπτώσεις, κίνητρα) για συμμόρφωση σε συγκεκριμένες τιμές.
- ♦ Μην συζητάτε τις τιμές πώλησης άλλων πελατών με οποιονδήποτε πελάτη.

Λίστα ορθών πρακτικών για μεταπωλητές (διανομείς, χονδρέμπορους, λιανέμπορους)

DOs

Τι επιτρέπεται / Τι πρέπει να κάνετε

- ♦ Καθορίζετε ανεξάρτητα τις τιμές πώλησης των προϊόντων σας.
- ♦ Απορρίπτετε κάθε υπόδειξη ή πίεση από τον προμηθευτή για συγκεκριμένη τιμή.
- ♦ Ενημερώστε εσωτερικά (π.χ. υπεύθυνο συμμόρφωσης) αν υπάρξει οποιαδήποτε αναφορά από προμηθευτή σε «προτιμητέα τιμή» που φαίνεται υποχρεωτική.
- ♦ Διατηρείτε αρχείο όταν λαμβάνετε επικοινωνίες σχετικά με τιμές από προμηθευτές.
- ♦ Διαχωρίζετε με σαφήνεια εμπορικές διαπραγματεύσεις (π.χ. εκπτώσεις χονδρικής) από τις τελικές τιμές λιανικής.
- ♦ **Επικοινωνήστε άμεσα με την Επιτροπή Ανταγωνισμού (βλ. Ερώτηση 10)**, σε περίπτωση που θεωρείτε ότι ο προμηθευτής σας προβαίνει σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης εντός του δικτύου διανομής.

DON'Ts

Τι να αποφεύγετε

- ♦ Μην ζητάτε από τον προμηθευτή να “συνετίσει” άλλους μεταπωλητές που πουλάνε χαμηλότερα — αυτό μπορεί να οδηγήσει σε παράνομη παρέμβαση καθορισμού τιμών.
- ♦ Μην αποδέχεστε προτάσεις ή «συστάσεις» του προμηθευτή ως δεσμευτικές — ακόμη κι αν υπονοούνται ως προϋπόθεση συνεργασίας.
- ♦ Μην συντονίζετε με τον προμηθευτή την τελική σας τιμή που θα εφαρμόζετε με σκοπό τη διατήρηση υψηλών τιμών στην αγορά.
- ♦ Μην συμφωνείτε ποτέ σε αύξηση τιμών επειδή το ζήτησε ο προμηθευτής.
- ♦ Μην κοινοποιείτε τις δικές σας τιμές ή στρατηγικές τιμολόγησης σε προμηθευτές με τρόπο που θα μπορούσε να επηρεάσει τις τιμές άλλων μεταπωλητών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΑ

Η πρόσφατη πρακτική της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε υποθέσεις καθορισμού τιμών μεταπώλησης

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει παρέμβει σε πληθώρα υποθέσεων καθορισμού τιμών μεταπώλησης. Από το 2010 μέχρι σήμερα, έχουν εκδοθεί περί τις 20 αποφάσεις στις οποίες διαπιστώθηκε η ύπαρξη καθορισμού τιμών μεταπώλησης και επιβλήθηκε πρόστιμο ή πιθανολογήθηκε παράβαση και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ανέλαβαν δεσμεύσεις. Κατωτέρω παρατίθενται παραδείγματα από την τελευταία τριετία (2022-2025).

Αρ. Απόφασης	Κλάδος	Συμπεριφορά	Συνολικό πρόστιμο
792/2022	Μηχανοκίνητα εργαλεία χειρός, εργαλεία κήπου	Σύστημα παρακολούθησης των τιμών μεταπώλησης, ιδίως στα ηλεκτρονικά καταστήματα του δικτύου, εντοπισμού και όχλησης λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές, και σύστημα επιβολής ποινών για όσους συνεργάτες δεν συμμορφώνονταν με την τιμολογιακή πολιτική των προμηθευτών	1.373.307 € σε 4 εταιρείες
798/2022	Σχολικές τσάντες, σχολικές τσάντες φαγητού και κασετίνες	Σύστημα παρακολούθησης των τιμών μεταπώλησης, ιδίως στα ηλεκτρονικά καταστήματα του δικτύου, εντοπισμού και όχλησης λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές, και σύστημα επιβολής ποινών για όσους συνεργάτες δεν συμμορφώνονταν με την τιμολογιακή πολιτική των προμηθευτών	453.572 € σε 3 εταιρείες
816/2023	Παιδικά παιχνίδια	Σύστημα παρακολούθησης των τιμών μεταπώλησης, εντοπισμού και όχλησης λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές	628.450 € στην ΤΖΙΟΚΙ ΠΡΕΤΖΙΟΖΙ

Αρ. Απόφασης	Κλάδος	Συμπεριφορά	Συνολικό πρόστιμο
821/2023	Θήλαστρα και προϊόντα άντλησης και διαχείρισης / αποθήκευσης μητρικού γάλακτος	Σύμβαση που περιλαμβάνει όρο περί καθορισμένων τιμών μεταπώλησης, παρακολούθηση τιμών μεταπώλησης, όχληση λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις καθορισμένες τιμές, και επιβολή ποινών σε όσους δεν συμμορφώνονταν με την τιμολογιακή πολιτική του προμηθευτή	68.779 € στην ΚΛΙΝΙΚΟΜ
834/2023	Συσκευές τηλεπικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων και συναφής εξοπλισμός, ανταλλακτικά και λογισμικό	Επιβολή ελάχιστης διαφημιζόμενης τιμής στο διαδίκτυο από τον προμηθευτή και χρήση μέσων παρακολούθησης και συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με την ελάχιστη διαφημιζόμενη τιμή του προμηθευτή. Επιβολή προστίμου και στον διανομέα Allwan που συμμετείχε υποστηρικτικά, προς το σκοπό της υλοποίησης της συγκεκριμένης πολιτικής καθορισμού ελάχιστων διαφημιζόμενων τιμών στο διαδίκτυο που επιβαλλόταν από την Yealink	105.773 € στις YEALINK NETWORK TECHNOLOGY και ALLWAN
849/2024	Μεγάλες/λευκές οικιακές ηλεκτρικές συσκευές (όπως ενδεικτικά ψυγεία, πλυντήρια, κουζίνες, απορροφητήρες κλπ.)	Πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης στο πλαίσιο κάθετης σύμπραξης με το δίκτυο διανομής, μέσω συχνής παρακολούθησης των τιμών λιανικής και όχλησεων των λιανοπωλητών να διορθώσουν τις τιμές τους, με τις οποίες οι λιανοπωλητές συμμορφώνονταν	46.160 € στην ΜΗΛΕ-ΕΛΛΑΣ

Αρ. Απόφασης	Κλάδος	Συμπεριφορά	Συνολικό πρόστιμο
870/2024	Βρεφικά είδη στόματος και διατροφής. Παιδικά καρότσια και παιδικά καθίσματα αυτοκινήτου. Προϊόντα άντλησης και διαχείρισης / αποθήκευσης μητρικού γάλακτος	Οι τρεις εμπλεκόμενες εταιρείες πρόβησαν σε συστηματική παρακολούθηση των τιμών λιανικής και σε οχλήσεις στους λιανοπωλητές να διορθώσουν τις τιμές τους, με τις οποίες οι λιανοπωλητές συμμορφώνονταν	314.389 € στις ΣΚΑΡΜΟΥΤΣΟΣ, ΦΑΡΜΕΞ και ΠΕΡΑΜΑΞ
878/2025	Δημητριακά πρωινού (ready-to-eat cereal ή RTEC	Εφαρμογή στην πράξη ενδεικτικών τιμοκαταλόγων από τους λιανοπωλητές / αλυσίδες σούπερ μάρκετ, όπως προκύπτει από τις τιμοληψίες που έκανε η εταιρεία ΑΤΛΑΝΤΑ (σιωπηρή συναίνεση λιανοπωλητών)	127.314 € στην ΑΤΛΑΝΤΑ
893/2025	Σχολικές τσάντες, σχολικές τσάντες φαγητού και κασετίνες. Παιδικά παιχνίδια. Μεγάλες/ λευκές οικιακές ηλεκτρικές συσκευές	Πρότυπη συμβατική ρήτρα «προστασίας τιμής» στις συμβάσεις της PUBLIC με αντισυμβαλλόμενους προμηθευτές της. Η ρήτρα δεν εφαρμόστηκε ποτέ.	Ανάληψη δεσμεύσεων από την PUBLIC, συνιστάμενων στην απαλοιφή της επίμαχης συμβατικής ρήτρας και μη περίληψή της σε συμβάσεις στο μέλλον